

Rapport från kommittén om olivolja den 27 september 2018

Sammanfattning: Information om marknadssituationen samt om medlemsländernas kontroller av olivolja. Även handelstvisten mellan EU och USA avseende bordsoliver togs upp på mötet.

1. Marknadssituationen

Produktionen av olivolja 2017/18 i EU är beräknad till 2,17 miljoner ton, vilket är ca 15% mer än det senaste femårsnittet. Länder utanför EU beräknas öka produktion av olivolja med 29 % jämfört med femårsgenomsnittet, med en beräknad skörd på 1,137 miljoner ton. För odlingsåret 18/19 prognostiseras skörden att bli 3,1 miljoner ton, att jämföra med 17/18 års produktion om 3,3 miljoner ton. Den lägre skörden nästa år beror på ogynnsamma vädervillkor med låga temperaturer och nedblåsta träd, vilket kommer märkas på marknaden några år framöver. Det stora producentlandet ES, som de senaste fem åren i snitt stått för cirka 60 % av EU:s olivoljeproduktion, prognosticerar däremot en högre skörd nästa år på grund av gynnsamt väder, i kontrast till i år då deras skörd varit 3 % lägre än femårsnittet.

Importen av olivolja till EU har ökat med 89 % under 17/18 och uppgick i juli 2018 till 175 000 ton. Olivoljan kommer främst från Tunisien, vars export till EU preliminärt har ökat med 106 %, från 55 000 ton till 114 000 ton. Fram till juli 2018 hade EU exporterat 526 000 ton olivolja under odlingsåret, vilket är en nedgång med 2 %. Nedgången beror på att USA styrkt om sin handel och trefaldigat importen från Tunisien och dubblerat den från Turkiet. Även USAs import av bordsoliver från ES har minskat, från 17 362 ton till 9 250 ton (-46 %) mellan åren 2016 till 2018, beroende på USAs antidumpningsåtgärder.

Priserna i EU för olika kvaliteter av olivolja är lägre än det senaste femårsgenomsnittet, men de har varit stabila sedan juni 2018 då en återhämtning av priserna skedde.

Frågor ställdes om hur kommissionen tänkte agera mot USAs antidumpningstullar gentemot spanska bordsoliver. USA anser att den spanska exporten av oliver är subventionerad eftersom den erhåller stöd i form av direktstödet och att de därför har rätt till att införa utjämnings- och antidumpningstullar för att skydda de amerikanska odlarna. Spanska

odlarna lidit stor skada av USAs agerande och att kommissionen skulle aktivera exceptionellt stöd till drabbade odlare.

Kommissionen menade att utgången av denna tvist är mycket viktig för EU, inte bara vad gäller för olivsektorn, utan för hela EU:s jordbrukssektor med tanke på att direktstödet anses som ett frikopplat stöd. Däremot hade inte DG Agri något med frågan att göra, utan den ligger på DG Trades bord. De hade därför inga nyheter att komma med i den frågan.

2. Handelsnormer

Kommissionen redovisade läget vad gäller genomförda kontroller av försåld olivolja i medlemsländerna. Kommissionen påpekade att MT och SE inte har genomfört några kontroller sedan 2014, vilket inte är tillfredställande. Om det är så att ett land behöver hjälp för att komma igång med kontrollen uppmanade kommissionen att direkt höra av sig till berörd enhet inom DG Agri för konsultation.

3. Diskussion rörande beräkning av minimiantalet kontroller när det gäller artikel 21.4 i (EEG) nr 2568/91

Kommissionen informerade om det nya förslag gällande beräkningen av antalet kontroller ett land ska göra. Med det nya förslaget, som grundar sig den genomsnittliga femårskonsumtionen och handeln, i stället för kontrollårets data, får landet tidigare under året reda på hur många kontroller de måste göra. I både den nuvarande och den föreslagna metoden är antalet kontroller Sverige behöver göra 10 st. Ett par läder tyckte det var bra att kommissionen föreslog en ny metod, men ville att frågan skulle diskuteras på kontroll-workshopen i november.